

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

247078

การวิเคราะห์ต้นทุนและการคาดการณ์ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

บทินา ทอนเปลวโศโรจน์

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2554

๖๐๐๒๕๖๐๙๒

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

247078

การวิเคราะห์และการคาดการณ์ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

ปัทมา ทองเปลวไพโรจน์

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

AN ANALYSIS AND FORECAST OF GOLD BAR PRICES
IN THAILAND

PATTHAMA THONGPLEWPAIROJ

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ECONOMICS

2011

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์และการคาดการณ์ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน นางสาวปัทมา ทองเปลวไพโรจน์

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ อัมรินทร์ พงศ์ ฉัตรราชม

รองศาสตราจารย์ เอกสิทธิ์ เตชะโกศิยวณิช

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุพิพิช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ อติ ไทยานันท์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ อัมรินทร์ พงศ์ ฉัตรราชม)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ เอกสิทธิ์ เตชะโกศิยวณิช)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ชรรยง ไทยเจริญ)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์และการคาดการณ์ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน นางสาวปัทมา ทองเปลวไพโรจน์

ชื่อปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2554

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์อัมรินทร์ พงศ์ จิตราคม
3. รองศาสตราจารย์เอกสิทธิ์ เตชะโกศิยวณิช

247078

วิทยานิพนธ์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และคาดการณ์ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นสามส่วนประกอบด้วยการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในตลาดโลกและการคาดการณ์ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ราคาขายทองคำแท่งในประเทศ ราคาทองคำแท่งในตลาดโลก อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ อัตราแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์ต่อยูโร ราคาน้ำมันดิบเบรนท์ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน อัตราดอกเบี้ยมาตรฐานของสหรัฐอเมริกา ดัชนีราคาผู้บริโภคทั้งในประเทศและในสหรัฐอเมริกา อัตราการว่างงานในสหรัฐอเมริกา เป็นต้น โดยข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายเดือนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2554 รวมทั้งสิ้น 54 เดือน มาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธี Two-stage Least Squares และวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS)

ผลการศึกษาที่ได้พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่

ราคาทองคำแท่งในตลาดโลก (PG^W) มีค่าสัมประสิทธิ์ 15.31586 โดยมีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (EXR) มีค่าสัมประสิทธิ์

561.1680 โดยมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ระยะเวลา 12 เดือน (R) มีค่าสัมประสิทธิ์ -291.1866 โดยมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99 ราคาน้ำมันดิบเบรนท์ (PO^W) มีค่าสัมประสิทธิ์ 5.327750 โดยมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) มีค่าสัมประสิทธิ์ 29.13417 โดยมี นัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งปัจจัยทั้งหมดนั้นล้วนมีความสัมพันธ์ใน ทิศทางเดียวกันกับราคาทองคำแท่งในประเทศซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้น อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 12 เดือน ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับ ราคาขายทองคำแท่งในประเทศซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในตลาดโลกอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ได้แก่

อัตราการว่างงานในอเมริกา (UNEMP^{USA}) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 67.08319 โดยมีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI^{USA}) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 37.05375 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 มีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแท่งต่างประเทศ ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และอัตราดอกเบี้ยมาตรฐาน (R^{USA}) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 48.22153 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ซึ่งไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการศึกษาการคาดการณ์แนวโน้มราคาทองคำแท่งในประเทศไทยพบว่า การวิเคราะห์โดยใช้อนุกรมเวลา ด้วยวิธีทำให้เรียบแบบเอ็กซ์โพเนนเชียล โดย Holt-Winters (Holt-Winter: Exponential smoothing) ทำให้ทราบได้ว่า ทิศทางแนวโน้มราคา ขายทองคำแท่งในประเทศไทย ณ ปี พ.ศ. 2555 เป็นต้นไปนั้น จะมีราคาเพิ่มสูงขึ้นอย่าง ต่อเนื่อง จากปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นราคาทองคำในตลาดโลก อัตราแลกเปลี่ยน เงินดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อเงินบาทไทย รวมไปถึงภาวะเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่กำลังเกิดวิกฤติทางการเงิน จึงถือเป็นต้นเหตุที่ทำให้ ปัจจัยต่าง ๆ เกิดความผันผวน ไม่แน่นอน จนทำให้เงินดอลลาร์สหรัฐฯ ก็อ่อนค่าลงอย่างมากเมื่อเทียบกับเงินบาทไทย ด้วยเหตุนี้เอง จึงส่งผลให้ราคาขายทองคำแท่งในประเทศไทยมีราคาสูงขึ้นเรื่อย ๆ

rate in the United States of America (USA); the consumer price index in Thailand and in the USA; and the unemployment rate in the USA, etc.

The researcher accordingly analyzed relevant monthly secondary data from the period between 2008 and 2011, a total of 54 months. Analysis was conducted using the two-stage least-squares (2SLS) and the ordinary least squares (OLS) methods.

Findings concerning factors affecting gold bar prices in Thailand at a statistically significant level are as follows:

Gold bar prices in the London market (PG^w) exhibited elasticity at the reliability level of 99 percent at 15.31586. The foreign exchange rate (EXR) evinced elasticity at the statistically significant level of reliability of 99 percent at 561.1680. The 12-month deposit interest rate (R) showed elasticity at the statistically significant level of reliability of 99 percent at -291.1866. The Brent crude oil price (PO^w) at the statistically significant level of reliability of 95 percent indicated elasticity at 5.327750. Finally, the consumer price index (CPI) displayed elasticity at the statistically significant level of reliability of 95 percent at 29.13417.

Moreover, the researcher found that all of these factors were directly correlated with gold bar prices in Thailand. This finding was congruent with the set hypothesis postulated for this inquiry. Furthermore, the researcher additionally established that the factor of the 12-month deposit interest rate was inversely correlated with the sale price of gold bars in Thailand. This last finding was also congruent with the set hypothesis posited for this investigation.

Findings of factors affecting gold bar prices on the world market at statistically significant levels are as follows:

The unemployment rate in the USA ($UNEMP^{USA}$) showed a coefficient equal to 67.08319 at the reliability level of 99 percent. The consumer price index (CPI^{USA}) displayed a coefficient equal to 37.05375 at the reliability level of 99 percent and was found to be directly correlated with gold bar prices in foreign countries, a finding in consonance with the set hypothesis proposed for this study. The benchmark interest rate (R^{USA}) evinced a coefficient equal to 48.22153 at the reliability level of 99 percent, a finding which was, however, incompatible with the set hypothesis postulated for this inquiry.

The researcher's forecast of gold bar prices in Thailand and supporting analyses are outlined as follows:

The researcher utilized linear graphing analysis and time series analysis through applying Holt-Winters exponential smoothing methods in order to forecast the trend of the sale price of gold bars on the Bangkok market from July 2011 onwards. Thus, the researcher forecasts a continuous increase in the price of gold bars on the Bangkok market. This is because of the influence of a variety of factors, *viz.*, the price of gold on the world market, the dollar/baht exchange rate, and the unfavourable economic conditions of the USA as being currently in the grip of an ongoing financial crisis. These factors are the causes of uncertainties affecting factors which in turn have led to the weakening of the US dollar against the Thai baht. This will thereby bring about continuous increases in the sale price of gold bars on the Bangkok market.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้เพราะรองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาเพื่อให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานวิจัย ตรวจสอบ แก้ไขเพื่อให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้ดำเนินการวิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ในการดำเนินงานวิจัยฉบับนี้ยังได้มีผู้ที่สนับสนุนให้กำลังใจจากบุคคลรอบข้างอันเป็นที่รัก ได้แก่ คุณแม่ลัดดา คุณพ่อสวัสดิ์ น้องชายพีรยุทธ ทองเปลวไพโรจน์ และคุณนฤมล มัทวารี และเพื่อนในรุ่น Y-econ รุ่นที่ 8 และพี่ ๆ ที่ธนาคารทหารไทย สาขาหลักสอง ที่ให้กำลังใจและการสนับสนุนมาโดยตลอดขอขอบคุณคณะเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ในคณะที่ได้ให้โอกาสศึกษาหาความรู้ ให้ความช่วยเหลือ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีใจเอื้อนามถึงทุกท่าน

สุดท้ายนี้หวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ทำการศึกษาวิจัยต่อไป

ปัทมา ทองเปลวไพโรจน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญตาราง.....	(12)
สารบัญภาพประกอบ.....	(14)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
ขอบเขตของการศึกษา.....	6
สมมติฐานของการศึกษา.....	6
วิธีการศึกษา.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 แนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดทางทฤษฎี.....	11
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	41
3 ความเป็นมาและสถานการณ์ราคาทองคำในปัจจุบัน.....	53
ความเป็นมาของทองคำ.....	53
4 วิธีการศึกษา และผลการศึกษา.....	76
วิธีการศึกษา.....	76
ผลการศึกษา.....	79

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	89
สรุปผลการศึกษา.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	91
ภาคผนวก	
ก ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	92
ข ผลการวิเคราะห์	108
บรรณานุกรม	117
ประวัติผู้เขียน.....	120

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 คุณลักษณะของสินทรัพย์ที่มีการเลือกถือ	40
2 คุณลักษณะของทองคำในแต่ละประเทศ.....	60
3 ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยและในตลาดโลก	93
4 ราคาน้ำมันดิบเบรนท์และอัตราค่าจ้างงานในสหรัฐอเมริกา.....	95
5 อัตราดอกเบี้ยเงินประจำและอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานในสหรัฐอเมริกา.....	97
6 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	99
7 ดัชนีราคาผู้บริโภคทั้งในประเทศและสหรัฐอเมริกา	101
8 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ด้วยวิธี Two-stage Least Squares.....	109
9 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งในตลาดโลก ด้วยวิธี Ordinary Least Squares (OLS)	110
10 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งในตลาดโลก ด้วยวิธี Ordinary Least Squares (OLS) หลังจากตัดตัวแปรอิสระที่ไม่มี นัยสำคัญออก.....	111
11 ผลการวิเคราะห์การคาดการณ์แนวโน้มปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่ง ในประเทศไทยด้วยวิธี Ordinary Least Squares (OLS) และ Exponential Smoothing	112
12 ผลการวิเคราะห์การคาดการณ์แนวโน้มปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่ง ในประเทศไทยด้วยวิธี Ordinary Least Squares (OLS) และ Exponential Smoothing.....	113
13 ผลการวิเคราะห์การคาดการณ์แนวโน้มปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่ง ในประเทศไทยด้วยวิธี Ordinary Least Squares (OLS) และ Exponential Smoothing	114

ตาราง	หน้า
14 ผลการวิเคราะห์การคาดการณ์แนวโน้มปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่ง ในประเทศไทยด้วยวิธี Ordinary Least Squares (OLS) และ Exponential Smoothing	115
15 ผลการวิเคราะห์การคาดการณ์แนวโน้มปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่ง ในประเทศไทยด้วยวิธี Ordinary Least Squares (OLS) และ Exponential Smoothing	116

สารบัญญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 ราคาทองคำแท่งในตลาดโลกย้อนหลังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2554	4
2 เส้นอุปสงค์.....	14
3 เส้นอุปสงค์ต่อรายได้.....	17
4 เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น	22
5 ราคาและปริมาณดุลยภาพ.....	24
6 การเลือกถือสินทรัพย์ภายใต้ความไม่แน่นอนของอัตราดอกเบี้ย.....	26
7 ความต้องการถือเงินกับอัตราดอกเบี้ย	28
8 พฤติกรรมนักลงทุนที่ไม่ชอบความเสี่ยง (risk-averse investor)	34
9 พฤติกรรมนักลงทุนที่รักความเสี่ยง (risk-loving investor).....	35
10 พฤติกรรมนักลงทุนที่ไม่สนใจความเสี่ยง (risk-neutral investor)	36
11 ราคาทองคำแท่งในตลาดโลกย้อนหลังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2554	72
12 ราคาทองคำในตลาดลอนดอน ประเทศอังกฤษ ปี พ.ศ. 2550/ปี ค.ศ. 2007.....	103
13 ราคาทองคำในตลาดลอนดอน ประเทศอังกฤษ ปี พ.ศ. 2551/ปี ค.ศ. 2008.....	104
14 ราคาทองคำในตลาดลอนดอน ประเทศอังกฤษ ปี พ.ศ. 2552/ปี ค.ศ. 2009.....	105
15 ราคาทองคำในตลาดลอนดอน ประเทศอังกฤษ ปี พ.ศ. 2553/ปี ค.ศ. 2010.....	106